

Factsheet Epidemie covid-19 en aanpak	
Kernboodschap	Covid-19 is een infectieziekte die de Nederlandse samenleving op verschillende manieren bedreigt: 1. Snelle en moeilijk te stoppen verspreiding van het virus 2. Ernstige ziekte en overlijden van kwetsbare personen 3. Overbelasting van de Nederlandse zorgcapaciteit Daarom is het nodig dat de overheid bijzondere beschermingsmaatregelen treft.
Achtergrond	Pandemie, epidemie en uitbraak Verschillende Kamerleden hebben gevraagd naar het onderscheid tussen pandemie, epidemie en uitbraak. Een pandemie is een wereldwijde uitbraak van een nieuw virus (Covid-19 voldoet aan dat criterium). Tijdens een pandemie zijn er meerdere gelijktijdige en gerelateerde epidemieën op meerdere continenten en in meerdere landen. In Nederland is sprake van een epidemie van covid-19 die onderdeel is van de pandemie van covid-19. De termen epidemie en uitbraak kunnen door elkaar worden gebruikt, maar epidemie wordt doorgaans gebruikt voor een grotere, breder verspreide uitbraak. Als er een uitbraak is van een infectieziekte in alleen Noord-Holland, spreken we niet ook meteen van een epidemie in Nederland. Daar is echter geen officiële norm voor. Ernst van de ziekte Een aantal Kamerleden is van mening dat het kabinet de ernst van de ziekte overdrijft, vooral omdat de huidige geschatte <i>Infection Fatality Rate</i> (IFR, ook wel sterftecijfer) niet zo veel verschilt van de IFR van sommige influenzavirussen. Die Kamerleden vergelijken covid-19 om die reden met de jaarlijks terugkerende wintergriep, maar dat is geen goede vergelijking. Het zou dan beter zijn om covid-19 te vergelijken met een <i>nieuw</i> influenzavirus met een vergelijkbare IFR: een virus waartegen nog weinig mensen natuurlijke weerstand hebben opgebouwd, waartegen geen vaccin beschikbaar is en waarvoor geen goede behandeling of geneesmiddel beschikbaar is. Door die factoren is de bedreiging van covid-19 voor de Nederlandse samenleving op dit moment groter dan die van de jaarlijkse wintergriep. Het virus kan zich sneller verspreiden en kan zorgen voor een veel grotere en langere piek van besmettingen. De symptomen van covid-19 zijn ook niet helemaal vergelijkbaar met influenza en hebben mogelijk ook meer gezondheidsgevolgen voor de langere termijn, maar dat weten we nog niet. Einde van de dreiging Verschillende partijen hebben gevraagd naar concretere indicatoren om te beoordelen wanneer de tijdelijke wet niet meer nodig is. De tijdelijke wet is niet meer nodig als de dreiging voor de Nederlandse samenleving is verdwenen. Dat kan zijn doordat: - het virus niet meer voorkomt in Nederland en landen waar Nederland veel verkeer mee heeft; - de weerstand van de Nederlandse bevolking tegen het virus dusdanig is toegenomen dat de ziekte geen grote bedreiging meer vormt (doordat veel mensen een infectie hebben doorgemaakt of via vaccinatie); - er goede behandelingen of geneesmiddelen worden ontwikkeld waardoor nog maar weinig mensen ernstig ziek worden of overlijden; - het virus door mutaties milder van aard wordt. Theoretisch is er ook nog de optie dat de dreiging niet verdwijnt, maar dat we als samenleving deze dreiging gaan accepteren als onderdeel van het leven. In dat geval zijn de bijzondere maatregelen van de Twm ook niet meer passend. Het kabinet heeft goede hoop op de ontwikkeling van een effectief vaccin.

	Maatregelen De belangrijkste maatregel voor de bestrijding van covid-19 die is opgenomen in de Twm is het houden van een veilige afstand tot andere personen. In Nederland hanteren we daarvoor een afstand van 1,5 meter, ongeveer twee keer een armlengte. De veilige afstand zal onder de Twm worden vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur. Door het houden van afstand verminder je het risico van de overdracht van besmette druppels die vrijkomen bij hoesten, niezen, zingen en spreken van geïnfecteerde personen. Andere maatregelen en verplichtingen die in de Twm zijn opgenomen, zijn erop gericht om het houden van die afstand mogelijk te maken en te bevorderen. Verder zijn er maatregelen opgenomen waarmee het niet houden van een veilige afstand gedeeltelijk gecompenseerd kan worden, zoals het gebruik van beschermingsmiddelen. Escalatieladder Ten behoeve van de bestrijding van covid-19 hebben de landelijke en regionale overheden gezamenlijk de escalatieladder ontwikkeld met drie fasen van bestrijding: waakzaam, zorgelijk en ernstig. Op basis van inschaling van gemeenten en regio's in deze fasen kunnen bijpassende maatregelen worden gekozen. Als er een aanvullende juridische basis nodig is voor maatregelen wordt dat op dit moment via aanwijzingen en noodverordeningen geregeld. Na invoering van de Twm, wordt daarvoor een ministeriële regeling gebruikt.
Overig (zoals heikele punten en pers)	• De meeste landen in de wereld beschouwen covid-19 als een bedreiging voor hun land en bevolking en treffen zware beschermingsmaatregelen. • De WHO heeft covid-19 om die reden al op 30 januari 2020 een <i>public health emergency of international concern</i> (pheic) genoemd en alle lidstaten opgeroepen zich daar optimaal tegen te beschermen. • De minister voor Medische Zorg en Sport (Bruins) heeft covid-19 op 28 januari toegevoegd aan de lijst van ziekten in de categorie A van de Wet publieke gezondheid (toen nog met de voorlopige naam 2019-nCov). A is de hoogste categorie, met de meeste bevoegdheden voor de overheid om bestrijdingsmaatregelen te treffen. • In de periode van 27 februari tot en met 29 september (7 maanden) is volgens de officiële registratie van RIVM en GGD'en bij 117.551 mensen een besmetting met het virus vastgesteld en zijn er 6.393 mensen overleden waarbij een besmetting met het virus is vastgesteld. Naar verwachting is het echte aantal besmettingen en overlijdens hoger omdat niet iedereen getest wordt.